

Суфійські притчі

**Записано
Анною Зубковою**

**Під редакцією
Володимира Антонова**

**Переклад з російської
Ірини Войтенко**

Ці притчі — про те, як можна вчитися сердечної любові і, перемагаючи свої недоліки, ставати чистими, добрими, сильними та мудрими.

Кожна притча дозволяє доторкнутися до духовних знань Майстрів, які діляться з нами багатством і красою великого мистецтва перетворення душ. Притчі, що публікуються, складені і розказані Суфі і Сулією.

Зміст

Притча про Майстра, що не відкидає тіней	6
Притча про добро та зло	10
Притча про Погляд Майстра	17
Притча про те, як навчитися істинної любові.....	18
Притча про образу, прощення та очищення душі	26
Притча про варіанти Вчення про Єдину Істину	37
Притча про Шлях суфія і життя в Обіймах Бога...	41
Література	58

Від редактора

У людей існує різне розуміння того, яким має бути їхнє релігійне життя.

Хтось, наприклад, вважає, що це має бути участь в обрядах та насильство над іншими людьми.

Але розумні розуміють, що Єдиний Вселенський Бог (Творець, Первинна Свідомість) іменованний, арабською Аллахом, в даний час (а не, наприклад, в часи становлення ісламу) хоче від нас, втілених людей, зовсім іншого. А саме, — вдосконалення кожного себе, як душі.

В ісламі прийнято позначити війну проти людей, котрі визнаються ворогами, — зовнішнім джихадом. А внутрішню боротьбу проти своїх недосконалостей — внутрішнім джихадом.

Суфізм — це основний напрямок ісламу, в якому практикуються методи внутрішнього джихаду. Про це можна прочитати, зокрема, у книгах «Класика духовної філософії та сучасність» та «Божественні притчі». Темі присвячені притчі, які публікуються в цьому виданні.

Істинна методологія духовного вдосконалення, що викладається нам Богом, єдина для всіх людей, які шукають Шлях духовного вдосконалення. Розрізняються лише зовнішні форми прояву релігійності, створені самими людьми, а не Богом і не мають прямого відношення до Бога.

**Тому дана книга буде корисна всім тим, хто
виріс у своєму особистому еволюційному розвит-
ку до здатності здійснювати внутрішній джихад.**

Притча про Майстра, що не відкидає тіней

*Тінь не може впасти
на джерело світла!*

Асіріс

Були такі часи, коли в розквіті існувало багато суфійських шкіл. І люди, які шукають мудрість, ходили від майстра до майстра, вибираючи того, у якого їм хотілося би вчитися.

Якось зібралися разом кілька юнаків, які вирішили вирушити у подорож для пошуку великого мудрого шейха.

Вони обговорили між собою розповіді про тих учителів, про які вони чули різні чудові історії. І найбільше їх вразила розповідь про Майстра, який настільки досконалий, що навіть не відкидає тіней! Вони вирушили до Нього, щоб долучитися в учні.

Вони очікували побачити дивовижну людину — чарівника та мага, наділеного, Милістю Аллаха, великими вміннями та знаннями.

* * *

Коли мандрівники наблизилися до будинку Майстра, Він стояв біля воріт. Здавалося, що Він уже чекав на юнаків.

Майстер ласкаво привітав мандрівників.

Сяло сонце. І..., на розчарування шукачів чудес, тінь його тіла слухняно слідувала кожному його руху...

Розчаровані юнаки не знали, що їм тепер робити.

Але Майстер дбайливо запросив їх увійти:

— Я знав, що на обід у Мене будуть гості і приготував частування. Не засмучуйте Мене: пообідайте тут! Адже ви зробили далеку дорогу та втомилися! Ваші зусилля повинні бути нагороджені!

Юнаки, щоб не образити Його та приховати своє розчарування погодилися, вирішивши, що після відпочинку вирушать продовжити свій шлях і свої пошуки.

Вони освіжилися біля джерела та пообідали з Майстром.

— Вам, мабуть, розповіли про Мене всяких небилиць, — з розумінням, промовив Майстер. — Але ж не варто вірити всьому, що кажуть люди! Краще шукати Істину!

Про кожного Майстра, який трудиться, допомагаючи людям, вигадують чимало легенд... Ось і про Мене говорять, що Я можу зробити все, що захочу, що зцілюю будь-які хвороби і повертаю до життя померлих... Чутки люблять товпитися навколо Істини!

Але Я ніколи не можу робити те, що забажають лише люди! Я завжди роблю лише те, що хоче Аллах. І щастя Мого життя полягає в тому, щоб Мої бажання та бажання Аллаха більше не відрізнялись. Я лише скромний виконавець Його Волі.

* * *

Коли юнаки розташувалися відпочити в саду після частування, до Майстра прийшов хворий, тіло якого було вкрите коростою та струпами.

Майстер розмовляв з ним і обличчя хворого поступово просвітлювалося, посмішка розквітла на ньому, розуміння зросло, любов до Аллаха та до всіх істот у Творінні зажеврела в його серці.

Він подякував Майстру, низько вклонився та пішов до виходу... А шкіра його очистилася!

Приголомшений дивом зцілення, він повернувся і подякував Майстру зі сльозами на очах, ледве вірячи тому, що сталося щастя...

Юнаки були вражені.

— Пробач, — сказали вони, — ми помилялися! Ти — великий цілитель і знавець людських душ! Розкажи нам, як Ти це робиш?

— Я допоміг цій людині зрозуміти і побачити причину хвороби. А тоді, коли причина усвідомлена і усунена розумінням і каяттям, — вже не складно вилікувати і тіло.

Якщо тінь минулого стирається покаєнням і правильним розумінням того, як слід жити і чинити далі, — то можна, прибравши причину, змінити і її наслідки.

Кожен вчинок, кожна думка людини залишають сліди в Абсолюті. Іноді такий слід — темний, іноді — світлий, іноді — глибокий, іноді — ледь помітний. Але все, що людина зробила в минулому, має вплив на її долю в теперішньому часі. А те, як він мислить і робить тепер, — відображується в його майбутньому.

Але людина має можливість очищатися і перетворювати себе, як душу, наближаючись до чистоти Аллаха!

Може людина очищати себе від темних тіней минулого! І тоді змінюється її життя!

А коли відбувається таке перетворення душі, стає можливим і зцілення тіла.

* * *

Так ось і сталося, що юнаки залишилися у Майстра і стали Його учнями.

Минуло чимало років — і навчилися вони бачити душами і причини, і наслідки подій. І органи всередині людських тіл навчилися вони очищати Світлом Аллаха, в тиші сердечній чути Його вказівки. Навчилися вони любові до людей, яка створює прагнення душі допомагати стражденним. Навчилися проповідувати Любов та Істину.

... І коли, вирушаючи у світ, щоб служити людям тими знаннями, які отримали вони від Майстра, обернулися вони — Він, як і в день їхньої першої зустрічі, стояв біля воріт будинку. А за спиною Його тіла вони бачили сяюче Світло, подібне до величезного сонця, що зійшло. Це — Світло Аллаха лилося, опромінювало та пронизувало все навколо. І ніде не було видно тіней.

І тепер вони могли це бачити.

Притча про добро та зло

Явлений був для Мене Господар Усього — і Я сприймав Його Присутність у проявленому та непроявленому, у людях, яких зустрів на Шляху, у всьому, що дарувала щедра Його Рука! Я не ділив дароване на погане і добре, бо Аллах не дарує того, що не повинно бути отримано.

Кожна хвилина життя твого — це послання Бога тобі і твоя відповідь Богові. Кожну мить ти можеш читати, як Коран! Бо все це і є Книга Буття, і Він вчить тебе читати її. І коли ти навчишся читати, то відчуватимеш лише Блаженство Його Любові! І коли ти станеш потім говорити це буде пісня Подяки Творцю!

Хаджі Бей Мурат

Якось до Майстра, що не відкидає тіней, прийшла жінка та принесла хвору дівчинку.

Жінка, яка називала себе її матір'ю, сказала:

— Якщо ти справді знаєш Аллаха, зціли дитя! Якщо ж усе, на що ти здатний, це лише повчання, якими ти пригощаєш нещасних, — то забери її собі! Поки вона була маленькою, я носила її на руках, і люди з жалю давали мені милостиню. Але тепер, коли вона підросла, а все так само не може ходити, — у мене немає сил її тягати і годувати. Я не можу ростити дитину, яка буде калікою до кінця днів!

— Це дуже непростий випадок, знадобиться чимало часу, щоб її вилікувати, — тихо сказав Майстер.

Він уважно подивився на дівчинку, потім підняв очі на жінку:

— Ти справді хочеш залишити її Мені? Якщо дане тобі Богом дитя в тягар тобі... — що ж, Я згоден. Тільки і ти не пошкодуй потім!

* * *

Багато знайомих докоряли Майстру за те, що Він залишив у Своєму домі хвору дівчинку: «Що подумують про Тебе ті, хто буде в Тебе вчитися?! Вони подумують, що Ти — поганий цілитель і не справжній Майстер, якщо каліка живе у Тебе в домі!

Але Майстер спокійно відповів: «Я приймаю те, що посилає Аллах! І дякую Йому за Його дари!»

Учні Майстра почали називати дівчинку Суфі, раз вона вже живе у суфійського шейха. Так, — це лагідне прізвисько стало її духовним ім'ям набагато раніше, ніж вона отримала перше серйозне посвячення.

Майже щовечора Майстер розповідав Суфі казки чи притчі, але розказував їх не до кінця.

А розповідав Майстер так, наче оживали герої Його історій, немов чути були звуки їх розмов, видно їх фігури та рухи. Навіть пахощі квітів і пойдих вітерця, здавалося, долинали до маленької слухачки.

Майстер щоразу закінчував свою чергову історію питанням про те, як повинен далі вчинити той чи інший герой оповідання.

А наступного дня Суфі йому відповідала. І, залежно від її відповіді, казка знаходила новий зміст і щасливий або гіркий кінець.

Дівчинка звикла думати над відповідями серйозно, начебто, від її правильного або неправильного рішення не казковий персонаж, а реальна людина могла позбутися біди або постраждати. І якщо вона помилялася, то дуже засмучувалася і прагнула виправити помилку. І тоді, казки знаходили щасливе завершення!

А вдень, дівчинка вчилася у Майстра та в Йо-го учнів читати і писати, прати і готувати їжу. Вона намагалася робити все, що могла, з усіх своїх слабких ще сил.

... Якось Суфі запитала у Майстра:

— Як зробити так, щоб я не помилялася у відповідях?

— Зовсім не помилятися складно, напевно, навіть неможливо... Кожна людина у своєму житті навчається не лише на вірних, а й на помилкових своїх словах і справах.

Пам'ятаєш, як Я просив тебе одного разу вимити скляний посуд для ліків і розповів, як це краще зробити? Але ти тоді уперто не послухала мене і розбила його... Ти ж тоді, пам'ятаю, дуже переживала. Але, ти той випадок запам'ятала та, з того часу, уважно слухаєш Мої поради. Коли розумієш щось важливе на своїй власній помилці, то потім дуже добре знаєш, як чинити вірно!

Але є один спосіб, який дозволяє робити менше помилок.

— Навчи мене! — попросила Суфі.

— Є в кожній людини серце духовне. Там — народжується його любов до всього: і до духмя-

них квітів , і до звірят ласкавих, і до краси безмежної, яка нас оточує, і до людей добрих, і до Самого Аллаха, що все це створив, що всім дарує життя! Серце духовне там, куди ти вдихаєш і звідки видихаєш повітря. Ось тут, у тебе в грудях, і це — є особливий центр тебе-душі. Будь-яка любов зароджується тут. Звідси, вона шириться і обіймає тих, кого ми любимо, як би далеко не була від нас людина або багато людей. Якщо любов сильна і чиста, вона може розширюватися неосяжно і наповнювати собою всіх і все незалежно від відстані! Саме в серці духовному, здатна людина Аллаха зрозуміти. Саме тут, ми можемо вирішувати, як вчинити вірно. І Любов Аллаха теж можна відчувати тільки тут: — у серці своєму духовному, коли воно стає великим і досить розвиненим!

І навчив Майстер Суфі, як можна занурюватися у своє духовне серце, як дивитися очима серця на світ на людей, як слухати Аллаха в тиші заповненою любов'ю і спокоєм серця духовного, як розширювати цю сердечну любов все більше і більше.

І Суфі — навчилася! З хворобливої дівчинки, що прагне турботи по відношенню до себе від інших та їх уваги до її хвороби, — вона стала чарівно перетворюватися! З кожним днем ставала вона і радісніше і здоровіше! Посмішка щастя все частіше освітлювала її обличчя! Незабаром її чистий сміх, подібно до дзвінкого дзвоника, раптом починав дзвеніти, підкреслюючи красу прозорої тиші, що зазвичай панує в будинку Майстра. І всіх обдаровувала тепер Суфі сердечним теплом та лагідним спокоєм!

* * *

Якось Суфі запитала у Майстра:

— Навіщо існують хвороби? Адже було б добре, якби їх зовсім не було!

— Ти впевнена?

— Так!

— Значить, якщо так, ми з тобою ніколи б не зустрілися!

— Ой!... Про це я не подумала...

— Через біди та хвороби Аллах привів до Мене дуже багатьох людей. І комусь із них Мені вдалося допомогти.

Так, все влаштовано трохи складніше, ніж зазвичай, люди думають.

Коли ти підростеш, Суфі, Я навчу тебе бачити приховані причини того, що відбувається. А поки, просто запам'ятай, що і в цьому світі, і в світі по той бік смерті тіл, і в Безкрайньому Світлі Любові Аллаха — все взаємопов'язане! Все створене Його Любов'ю і спочиває на Основі Його Великої Любові! Тому, хоч би якою складною і безвихідною була ситуація, — саме Любов дозволяє її вирішити!

Я теж хотів би, щоб не було хвороби, не траплялося нещастя... Але дуже багато має змінитися і в світі, і в людях, які в ньому живуть, щоб ніколи не забували би вони про доброту...

* * *

Ішов час...

Майстер навчив Суфі різних прийомів з очищення душі та тіла. Суфі виросла і стала чудовою

дівчиною. Світло її серця духовного все глибше змінювало і зцілювало і тіло її.

Але тільки ось ходила вона все ще з дуже великим зусиллям...

... У ті часи шейхи іноді посилали своїх учнів навчатися до інших шейхів: щоб, слухаючи про Істину з різних вуст і навчаючись у різних вчителів, набули учні більшої широти поглядів і знання життя.

Отак і сталося, що того дня Майстер і Суфі були в домі самі. Майстер писав книгу, а Суфі прала у внутрішньому дворіку, коли до будинку увійшли грабіжники.

У будинку панувала глибока тиша і злодії не підозрювали, що Майстер знаходиться в одній із кімнат. Вони швидко склали в свої мішки все, що, на їх погляд, було цінне. (А Майстру нерідко дякували люди подарунками, і були в будинку предмети, які могли бути продані за великі гроші).

І ось, зібравши все, що вони знайшли, вони побачили Майстра, що вийшов до них назустріч як до бажаних, добрих гостей.

Грабіжники вчинили так, як нерідко роблять люди, керовані страхом... Один із них, зайшовши ззаду, вдарив Майстра по голові важким світильником... Майстер упав, знепритомнівши, а грабіжники похапцем втікли, виносячи накрадене...

Суфі, почувши незрозумілий шум, кинулась в дім... Вона побачила на підлозі тіло Майстра, цівки крові розтікалися по підлозі... Суфі підбігла до Нього...

— Ну ось, все й закінчилося, Моя дівчинко! — радісно промовив, розплющивши очі, Майстер...

— Ні, ні, не вмирай!

— Я й не думаю вмирати! Не бійся, рана — це дрібниця! А ось, ти тепер — абсолютно здорова!

Тільки тут Суфі зрозуміла, що змогла вільно рухатись на своїх ногах!

* * *

— Подивися, який прекрасний сьогоднішній дар Аллаха! — говорив Майстер, поки Суфі перев'язувала рану.

— Люди часто плачуть і скаржаться, коли їх спіткають труднощі та негаразди... Вони говорять про те, наскільки жахливе зло!... Але ж часто добро та зло присутні в світі, як дві сторони однієї руки долі. І ця рука діє за Волею Аллаха, за законами існування Світобудови, Ним створеного. Дякуємо ж Йому! Адже, якби не ці злодії, нам довелося б витратити ще кілька років на твоє лікування!

— А як вони? Адже, завдавши шкоди Тобі, вони зашкодили і собі, своїм долям...

— Вони робили те, що робили завжди. Але ті дари любові і подяки, які вони сьогодні викрали, злегка змінять їхнє життя. І це ми скоро побачимо...

... Суфі закінчила перев'язку і з хвилюванням дивилася в обличчя Майстра. Він підбадьорливо посміхнувся. У цей момент Він подумки оглядав ті шістнадцять років їхньої спільної наполегливої праці і миттєве остаточне зцілення Суфі.

Суфі хотіла запропонувати Майстру прилягти, але почула від Нього таке добре знайоме:

— Ну що? — Нам з тобою час братися за роботу! А тепер будемо справляти порядок та чис-

тоту в будинку! Адже чистота скрізь і в усьому — наближає нас до Досконалості.

Притча про Погляд Майстра

— Ти весь забруднився, — сказав Майстер учню.

— Так ні ж! Це зовсім не варте уваги: тут тільки крихітна цятка! — заперечив учень, дивлячись на невелику темну пляму на своєму білому одязі.

— Дозволь повторити тобі: ти — потворно брудний! Іди і вичисти цей бруд негайно!

— Ти помиляєшся, Вчителю: цятка зовсім маленька! Напевно, Ти погано бачиш...

— Я бачу досить добре, Мій друже, щоб попередити тебе про велику небезпеку! І Мені буде радісно, якщо ти почуєш Мою пораду!

Коли крапля бруду потрапляє на білий одяг — її добре видно і її легко змити.

Але, якщо хоч мала крапля гордині, зарозумілості потрапляє в прозорі води душі, то вона, розчинившись і перетворившись на напівпрозорий бруд, стає ледь помітним. І тоді її усунути вже зовсім не просто!

Якщо, ти й надалі хочеш навчатися у Мене, то тобі доведеться звикнути до того, що Мій погляд подібний до збільшувального скла.

Якщо, Я бачу порок душі учня, то від Моєї пильної уваги він збільшується до таких розмірів, щоб учень зрозумів сам всю згубність того недо-

ліку і зруйнував у собі те, що заважає його душевній чистоті.

Якщо ж, Я дивлюся на досягнення і успіхи учня, то Мій погляд робить їх маленькими і незначними у порівнянні з тим простором, який Бог відкриває для майбутніх звершень душі.

Втім, Я не неволю тебе: ти можеш і надалі вважати себе чистим і невинним і продовжувати жити в ілюзорному світі, плакаючи свої недосконалості... Але тоді вже Бог — через випробування, які підносить доля, — відкриватиме тобі істину через твої біль і розчарування.

Юнак похилив голову і слухняно поспішив виконати пораду Майстра. Довго-довго він прав у проточній воді маленьку плямку на одязі і водночас уважно очищав себе від паростків гордині, зарозумілості, що з'явилися в ньому.

Велику силу має Погляд Майстра. Він може допомогти учневі побачити його проблему перш, ніж вона обернеться йому хворобою або іншим лихом.

Але тільки сама людина може стерти в собі недоліки та очистити своє майбутнє!

Притча про те, як навчитися істинної любові

Якось до Майстра, що не відкидає тіней, прийшов чоловік, щоб просити у нього допомоги і поради.

— Ти, мудрий Майстер, допоможи мені! Я бачу свої недосконалості та слабкості, але ніяк не можу з ними впоратися! Я багато років намагаюся не проявляти свої погані емоції або порочні бажання... Але варто мені, раптово, бути захопленим новою ситуацією, яку посилає мені Бог, і я знову і знову, повторюю ті помилки! Знову і знову, я каюся і обіцяю не грішити більше... Але знову і знову, гнів, роздратування, або страх долають мене, а великі бажання, або маленькі забаганки поневолюють мою волю... і змушують виконувати їх до тих пір, поки не отримаю задоволення від виконаного. Невже, я безнадійний і немає мені спасіння та зцілення? Я дуже хотів би стати краще...

Майстер лагідно подивився на людину. Вони стояли біля гарного ставка. У воді цвіли чудові білі та ніжно-рожеві лілії. Гладь води була спокійна і чиста, як дзеркало.

Майстер сказав чоловіку:

— Подивися на своє відображення.

Тепер змуси відбиток руки підняти до обличчя, не рухаючи при цьому своїм тілом!

— Але ж це зовсім неможливо!

— Тоді поворохнули тілом, а відбитку дай наказ залишитися нерухомим!

— Це не може вийти, — адже відображення точно повторює кожну дію тіла!

— Так. У ситуації «ти і твоє відображення», — ти є головним, а відображення у воді є наслідком.

Такі ж взаємини і між властивостями тебе-душі і твоїми емоціями, думками та вчинками.

Тобі треба змінити себе, як душу, і тоді всі твої емоції, думки та вчинки зможуть бути прекрасними.

Якщо хочеш, залишся у Мене, Я можу показати тобі прийоми, які допоможуть у цьому.

Але тільки...

Ось подивися: — бутон білої лілії, він не розкрився ще... І навіть, якщо дуже захотіти, він не розкриє миттєво свої пелюстки.

Потрібен час, щоб квітка сформувалася. Потрібно, щоб щодня його пестило сонце і вода плекала коріння! І лише тоді, згодом, народиться чудова квітка! Тоді тільки розкриються пелюстки і вся внутрішня краса стане на видноті!

Так само, і перетворення душі, воно вимагатиме багато часу та праці. Наберися терпіння...

* * *

Чоловік залишився жити в будинку Майстра.

І почав Майстер, який не відкидає тіней, вчити свого нового учня переміщати центр себе-душі в духовне серце.

Він говорив так:

— Щоб розпочати перетворення душі, слід дізнатися, що людина може жити, сприймаючи світ не лише розумом, очима та вухами тіла. Людина може сприймати світ люблячою душею, що складається з духовного серця!

Зараз вдихни на повні груди і видихни. Зроби так кілька разів. Відчуй той простір усередині тіла, в якому відбуваються подихи. А тепер спробуй так само, як повітря, ніби вдихнути світло, подібне до сонячного.

Нехай, тепер частина того світла, яке ти вдихаєш, назавжди залишається в тебе в грудях. Звикай до того, що саме тут знаходиться центр тебе-душі. І саме тут народжується любов, яка нехай освітлює твій шлях по життю серед усіх людей і всього живого на Землі і, навіть, у нематеріальному просторі.

Потім, кожен день ти можеш вчитися випромінювати це світло, подібно до лагідного сонечка, що сяє зсередини.

І потім, розширюй це світло на всі боки, наскільки вистачає сил.

У цьому просторі світла ти можеш вчитися жити і відчувати себе, дивитися з нього, говорити, дбайливі руки душі простягати, пестячи все навколо в Божому Творінні!

* * *

І почав новий учень Майстра такі вправи повторювати щодня знов і знов.

І нове чарівне сприйняття світу народжувалося у ньому! Це був напрочуд радісний і блаженний дотик до всього душею, що складається з ніжності та спокою!

А Майстер показував своєму учневі нові прийоми очищення енергій тіла і розширення себе-свідомості.

Почала розпускатися квітка душі, що пахла любов'ю Божественною, бо любов до Бога з'явилася і міцніла в цій людині!

Він намагався тепер ніколи не забувати про Любов Творця, Який завжди перебуває навколо та всередині кожного з нас!

Поступово, він навчився охоплювати будь-яку ситуацію собою-любов'ю і собою-спокоєм.

Тепер йому вже не становило труднощів справлятися і зі своїми, що іноді ще виникали, поганими думками і емоціями. Подібні негативні стани з'являлися в ньому все рідше.

А потім, і зовсім уже не потрібно було йому докладати зусиль, щоб дивитися на все навколо очима любові з серця свого духовного, яке зросло та виросло в багато раз!

Так, той чоловік пізнав велике блаженство, в якому може жити подвижник на шляху до Бога! Адже він освоїв той стан, в якому може людина постійно відчувати присутність Бога і знаходить у Богові Опору у всіх своїх життєвих ситуаціях.

Так минув рік. Багато чого пізнав чоловік, коли жив у Майстра, який не відкидає тіней у Його домі разом з іншими учнями.

* * *

І тоді Майстер покликав цього чоловіка і сказав:

— Ти освоїв перший ступінь учнівства. Ти навчився утримувати себе в центрі спокою та любові, що називається духовним серцем. Але ти освоїв це за умов ашраму, де завжди панує гармонія.

Тепер же, ти міг би вирушити у світ, де живуть звичайні люди, і постаратися утримувати ці стани в тих ситуаціях, коли довкола не все сприятливо.

Ще, ти міг би навчити тому, що знаєш тепер сам, тих людей, які проситимуть тебе про допомогу.

— Ти проганяєш мене, мій Майстер?! Але ж я ще так мало знаю та вмію!

— Зовсім ні, Я не проганяю тебе, Я просто даю тобі наступне завдання, навчитися робити все те саме, але без Моєї допомоги. Я чекатиму на тебе тут знову, тоді, коли ти будеш готовий навчатися далі.

— Як я дізнаюся про це? Адже, я ще не завжди можу сприймати Думки Бога та Його Слова! Я ще стільки не освоїв! Як я розрізнятиму правильне і неправильне? Як мені навчитися робити правильно, якщо я не зможу запитати у Тебе поради?

— Бог вміє говорити з душею не тільки за допомогою слів.

Той, хто освоїв уміння бути любов'ю, далі вчитиметься наступному вже легко!

Пам'ятаєш той день, коли ти вперше прийшов до Мене?

Ти тоді дивився на своє відображення...

Ось так і більшість людей живе у світі, ніби дивлячись лише на своє відображення у всьому. Цим і обмежується їхній кругозір. Так живуть маленькі індивідуальні душі, які думають тільки про себе. Такі душі сприймають все у світі відповідно до того, як це стосується особисто до них: «мене люблять — або мене не люблять», «мені роблять приємно — або неприємно», «я хочу цього, того і ще того...» .

Адже людина зазвичай бачить лише те, на що вона дивиться!

Якщо ти, наприклад, зараз подивишся на відображення в цьому ставку, то побачиш вже набагато більше, ніж колись раніше, чи не так?

— Так, я бачу і віддзеркалення цього прекрасного неба з легкими хмаринками та птахами, які широко розкрили крила в польоті, і ніжні квіти, що відбиваються в цій гладі так чудово, неначе ростуть у Небесах! Вся ця краса і гармонія — подібна до музики на славу Творця! І ще я бачу Тебе і себе поруч із Тобою. Я ще не бачу, але знаю, що тут відображається і Той, Хто створив усе це! Він завжди з нами. І у всьому я вже відчуваю Його присутність.

— Ну ось, оціни сам, як розширився твій кругозір!

У всьому, що оточує тебе, у всьому, що відбувається з тобою, ти можеш тепер вчитися бачити Прояв Волі Бога і Його Сили, Його Краси і Мудрості!

Всі Творіння — це Прояв Його Замислу!

Весь світ навколо: — це, як послання Бога тобі! І ти можеш вчитися це сприймати. Варто тобі поставити своє запитання Богові і через деякий час ти обов'язково отримаєш відповідь!

Навіть, якщо ти ще не зумієш саме почути Одкровення Бога у внутрішньому просторі тиші, у спокої духовного серця, то ти все одно зрозумієш Його відповідь!

Ця відповідь може прийти до тебе через слова зустрінutoї тобою людини, через відкриту в потрібному місці книгу. Або якась інша подія, велика чи маленька, відповідь на твоє запитання та підкаже рішення.

Не бійся уроків Бога! І не лякайся своїх помилок! Тоді, ти поступово навчишся ясно чути Його Голос і знати Його Побажання завжди!

* * *

Майстер продовжив:

— Справжня любов позбавлена егоїзму. Це є критерій, що дозволяє завжди відрізнити правильне від неправильного в собі та в інших людях.

Люби — саме так!

Допомагай і іншим пізнавати саме таку чистоту любові!

І тоді Закони Доброти і Турботи, які ти вже засвоїв, навчаючись у Мене, ніколи не підведуть тебе!

Тепер ти зможеш вчитися жити завжди, усвідомлюючи присутність Бога!

Ти зможеш, саме відчуваючи Бога, йти чи сидіти, мовчати чи говорити, їсти їжу, милуватися красою!

Ти зможеш дивитися і бачити Прояв Волі Бога у всьому, що оточує тебе і приходять до тебе! І розуміння Його Любові та Мудрості зростатиме у тобі з кожним днем!

Отож, і живи, і допомагай усім істотам, яких Бог посилає на твою долю!

Так, ти підготуєш себе до того моменту, коли будеш готовий побачити Прояв Бога і в собі самому, також дізнатися Його, як своє власне Вище Я, тотожне Я Загальному! Ось тоді ми і зустрінемося знову!

Притча про образу, прощення та очищення душі

Якось до Майстра, що не відкидає тіней, прийшла немолода жінка.

Вона розповіла йому сумну історію про своє життя:

— Я прийшла до Тебе за допомогою, бо життя моє сповнене смутку і не має сенсу. У мене більше не залишилося радісних надій на те, що колись все зміниться і Бог пришле щастя і в мій дім.

Я вдова...

Мій батько був суфієм. Він навчав мене любові до Аллаху, який живе і в красі природи, і в красі музики, і в красі слів, і в красі мудрих думок. Він навчав мене читання та письма, музики та вміння виконувати гарні танці.

Але, мій батько рано помер.

І тоді, родичі видали мене заміж. Я була зовсім ще юною, майже дитиною і підкорилася... Мій чоловік був набагато старший за мене. Я навіть не знала, що жінка може по-справжньому любити свого чоловіка. Я була для нього як рабиня-наложниця, яка слухняно виконувала його незаперечну волю навіть тоді, коли все всередині мене-душі чинило опір... Ішов час... Мій чоловік постарів і вже більше не гнобив мене, як раніше, але я продовжувала йому служити... Дітей у нас не було...

... Потім чоловік помер, і я лишилася зовсім одна.

Тоді, я ніби прокинулася від страшного сну. Я стала, як у дитинстві, бачити красу навколо, чути спів птахів та шум води у річці, я почала бачити зірки та сонце... Ця краса давала мені надію.

Я покохала чоловіка, свого сусіда. Ми були б гарною парою. Ми розмовляли про важливе. І мені здавалося, що ми завжди розуміли один одного. Мені здавалося, що він теж любить мене, захоче одружитися зі мною і, незабаром, запропонує мені поєднати наші життя...

Але йшов час, а він і не говорив про весілля.

А потім він одружився з молододу дівчиною... Так, вона була дуже красива... Але, — це було єдиною її чеснотою... Вона була примхлива і не дуже розумна, вона зневажливо відносилась до свого чоловіка, змушуючи його виконувати всі її забаганки...

Я продовжувала любити його... Це було світлом у моєму житті, хоч я й не отримувала взаємності. Я вибачила йому його вибір. Ми залишалися добрими друзями.

А потім... — він дуже скривдив мене. І світло наче померкло в душі... Я зрозуміла, що більше не можу, як раніше, жити любов'ю, яку дарую йому, тому, що йому не потрібне моє кохання...

Його зневажливі та злі слова ніби продовжують звучати в мене в душі і зараз і отруюють все моє життя!

Я вже не стану молододу і красивою, мої вміння нікому не потрібні... Самотність і порожнеча... Я не знаю, як доживати той час, який залишився мені на Землі... У мене майже немає коштів для існування, мені не під силу господарство мого колишнього чоловіка, яке занепало...

— Чи ти знаєш, що ти прийшла до суфія? Я не буду давати тобі поради про те, як і де шукати собі чоловіка. Я говоритиму з тобою про інше. Чи хочеш ти змінити своє життя перед очима Аллаха?

— Так, я хочу спробувати, якщо ще можна щось встигнути.

— Перше, чого треба тобі навчитися, — прощати образи. Подивися, адже все погане, що діється з тобою зараз, походить від твоєї образи!

Кожному треба вчитися змінювати ситуації в своєму житті саме «зі свого кінця».

Часто бувають випадки, коли події, які приходять у наше життя, ми не можемо змінити, бо вони від нас не залежать. Але, свою точку зору на ті події, своє ставлення до того, що відбувається, людина може обирати завжди.

Причому, треба завжди пам'ятати, що все, що приходить, посилає Аллах і посилає Він це на благо!

Наприклад, дощ. І можна засмучуватися, що погода погана і не можна навіть вийти з дому. А можна, порадіти тому, що цілюща волога живить посіви та інші трави, дерева та кущі.

Або, можна засмучуватися від того, що сильна сонячна спека не дозволяє насолодитися прогулянкою. А можна, порадіти теплу, яке дає можливість дозріти врожаю.

— Ти кажеш, наче мій батько, і я знову слухаю, як маленька дівчинка!

— Тебе образили, і я навіть знаю, що образили несправедливо, якщо подивитися очима звичайної людини. Але ж, тільки від тебе залежить, чи продовжувати накопичувати в собі жовч гіркої

образи і страждати від цього, чи пробачити і «відпустити» всю цю ситуацію, відкритися для нового чистого життя в гармонії з Аллахом!

Багато людей живуть, роками мріючи про помсту, виношуючи плани вбивства... Ти — не така: ти не бажаєш поганого цій людині. Але, ти робиш погано собі! Ти завдаєш шкоди собі, гублячи все найкраще, що в тобі є! А це: — гріх перед Аллахом! Ти ніби повільною отрутою отруюєш душу станом образи! І результатом може бути важка хвороба і потім передчасна смерть тіла.

Але тільки від тебе самої залежить рішення: продовжувати ображатись, чи пробачити. Адже зуміла ж вибачити йому, що у супутниці життя він вибрав не тебе!

Щоразу ми можемо самі вирішувати, як ми реагуємо на надіслане Богом у наше життя. Причому, єдиним правильним рішенням буде подяка Йому за все, що Він посилає нам. І ми можемо ставати кращими: добрішими, розумнішими від тих уроків, які є Його дарами для нас!

Це повністю у нашій владі: вибрати, як реагувати на те, що приходить до нас від Нього! І ти колись дуже давно вчилася це робити.

Ти ще не знаєш, який чудовий дар Аллаха принесла та подія у твоє життя! І в тебе зараз є можливість змінити дуже багато у своїй долі!

Твій батько був чудовим Майстром і встиг навчити тебе, як жити духовним серцем. Серце, що має крила, — це символ суфіїв. Це серце може літати у світі Любові та Світла, коли все навколо складається навіть найнесприятливішим чином!

Тільки дуже рідко за все своє доросле життя ти згадувала повчання свого батька! Тому багато чого в житті твоїм було не так, як могло бути...

Зараз ти можеш згадати те, як він вчив тебе жити, будучи сповненою любові до Аллаха та всього навколо! Жити серцем душі і більше не зламуватися від зовнішнього, небажаного, на перший погляд, ході подій...

Побач те, що відбувається при зануренні будь-якої душі в емоції образи чи гніву, смутку чи розпачу, бажання «собі» або заздрощів до інших... Будь-які низинні стани душі призводять до того, що в багатовимірній Світобудові душа виявляється в тому шарі, де панують вітри цих емоцій.

Вони ніби захоплюють душу в полон, поневолюють, не дають впливти до світла, до радості життя в Чистоті та Любові.

Потрібно навчитися очищати душу, привчаючи себе жити в тонкості та Світлі, щоб природним середовищем проживання були ті прошарки Світобудови, де царюють Любов і Гармонія, Ніжність і Турбота!

Подивися, адже той, хто живе, обплутаний низькими емоційними станами начебто, наприклад, зневіри, — той і навколо себе створює простір такий самий похмурий і безжиттєвий... Або, якщо душа розбризкує бруд ненависті та злості, то чорні та липкі ці стани дуже інтенсивно забруднюють простір довкола! На інших людей і на інші душі, і на рослини, і на тварин, на всіх і все, що знаходиться навколо, згубно впливає це зло! Від цього множаться печалі та бруд у просторі планети нашої!

Чим довше перебуває душа у важких і брудних станах, тим важче їй піднятися, очиститися, привчити себе жити у прозорій чистоті, у лагідності та ніжності!

Шлях суфія — це Шлях Чистоти!

І потрібно тобі почати саме з набуття чистоти себе-душі! І вже потім, ти зможеш перетворювати цю чистоту — простір навколо себе!

Якщо людина, прокинувшись вранці, відкриває серце духовне і наповнює його миром і любов'ю, спокоєм і ніжністю, і посилає ці емоції на всі боки світу: вперед і назад, вліво і вправо, вгору і вниз, бажаючи подарувати любов і спокій всьому навколо, то розкривається чистий і витончений простір серця духовного, яке радо заповнює Собою Аллах!

Ще можна навчатися з'єднанню з Потоким Світла Аллаха — Потоким, що тече зверху вниз і попросити Його допомогти очистити тіло та душу. Немов, Водоспад Чистоти хлине тоді! Цей Світлоносний Потік допоможе очистити і тіло, і душу, омитися, наповнитися та одягтися Світлом!

Це все — дуже просто! Кожен день повинен людина це робити!

Наповнившись Чистотою, зможе вона поєднатися і з Річкою Божественного Світла, що тече в просторі над полями, луками, степом або пустелею і теж, так дарувати любов із серця духовного — спільно з Аллахом, усім і всьому навколо!

Для початку, тобі буде досить лише цих кількох методів очищення душі. Потім будуть інші прийоми. Їх — безліч! Це і є Шлях Чистоти — Шлях суфія!

Тобі зараз може допомогти ще один зовсім простий засіб. Якщо раптом темні і важкі думки і емоції, за твоєю звичкою, накопиченої за довгі роки, знову намагатимуться здолати тебе, ти можеш виховати в собі звичку негайного звернення в таких ситуаціях до Бога. Вигукни в серці духовному: "Аллах — Акбар!". І подякуй Йому, згадавши про те, що Він — Великий, Усюдисущий! — дивиться на тебе, любить тебе, хоче тобі допомогти... І Його любов у відповідь тоді спалахуватиме в серці твоїм!

Ти зумієш це робити, якщо захочеш! У тебе вийде!

— Але мені так хотілося б приносити хоч якусь користь іншим!... Адже так важко жити, розуміючи, що ти нікому не потрібна, що твоє життя нікого не зігриває, не приносить плодів!

— Ти здобула хорошу освіту. Чи зможеш ти переписувати деякі книги, які містять мудрі вислови суфійських Майстрів та повчальні історії? У мене є дуже цінні рукописи, які існують лише в одному, або кількох екземплярах на всій Землі. Ти могла б допомогти багатьом людям дізнатися про ту мудрість, яка в них міститься...

— Так, я зумію це робити добре!

— Мої учні доставлятимуть тобі роботу і трохи грошей, щоб тобі не потрібно було думати про те, за що купити їжу... Ця робота принесе користь багатьом людям. Але вона принесе велике благо також і тобі самій, якщо ту мудрість ти не просто будеш переписувати, але станеш використовувати в своєму житті.

...Майстер дав їй один із рукописів, і вона, сповнена подяки, вирушила додому, щоб пробувати почати нове життя.

* * *

Пройшов деякий час з того часу. Зовні майже нічого не змінилося в її житті. Але вона стала зовсім інакше ставитися до всього, що з нею відбувалося.

Учні Майстра приносили їй нові книги, трохи грошей і, іноді, допомагали по господарству. Ще вони, на прохання Майстра, розповідали їй про нові прийоми роботи з очищення та розвитку душі, які дізнавалися самі від Майстра.

Але, частіше, вона знаходила цінні поради на сторінках книг, які переписувала для інших людей. Працюючи з книгами, їй здавалося, що сам Майстер говорить з нею, вказуючи на те в них, на що слід звернути особливу увагу. І вона намагалася дотримуватися цих порад завжди.

Але одного разу...

Один із молодих учнів Майстра повернув їй останню її роботу. Він сказав, що Майстер незадоволений орнаментом, у візерунках немає гармонії. Він просить її переробити цю роботу заново.

Хлопець поспішив далі, не затримуючись.

Жінка залишилася одна...

Розпач охопив її: «Невже навіть з цією простою роботою я не впоралася? О Аллах! Невже для мене немає надії?»

Сльози потекли з очей.

Потім вона знову взялася за роботу, щосили намагаючись налаштуватися на гармонію, на Любов Аллаха.

Вона переробила орнамент. Потім почала переписувати черговий текст. Слова лягали на папір рядок за рядком гарними і рівними рядами:

«Якщо людина здійснила провину, покалася, зрозумівши свою помилку, то обов'язково в її житті знову з'явиться схожа ситуація, де вона повинна буде вчинити правильно. Вона повинна буде підтвердити Аллаху, що цей урок Аллаха вивчений.

Якщо ж, помилка повторюватиметься, то повторюватимуться і випробування — доти, доки не зітруться всі межі цього пороку душі.

І так — з кожним недоліком.

У результаті, душа повинна стати подібна до кришталево чистої прозорої чаші, в якій сяє Світло Аллаха!

Той, хто знає про це, сприймає труднощі випробувань з радістю і смиренністю! І він славить Аллаха за даровані можливості стати краще!»

Вона радісно розсміялася, усвідомивши, що зрозуміла задум цього уроку, отриманого від Аллаха: — адже вона повторила свою помилку! Яким же, поки що нестійким, виявився досягнутий рівень чистоти і любові в душі!

Вона побачила усмінене обличчя Майстра, що складається зі Світла, і подякувала Йому за урок!

Світло та Любов наповнили її! Вона зрозуміла, як саме в цій ситуації Аллах допомагає їй стати краще!

Щастя життя під керівництвом Аллаха охопило її!

І вона знову взялася за свою роботу.

* * *

Ішов час... Вона продовжувала вчитися відчувати Волю Аллаха і радість від життя, присвяченого Йому.

Учням Майстра подобалося бувати в її будинку. Їм подобалися і ті простота і чистота, які тепер панували в будинку, і те, як вона переписувала книги, прикрашаючи їх ніжними орнаментами, і те, як вона брала участь у бесідах, іноді смиренно і просто висловлюючи мудрі думки.

Майстер теж був задоволений успіхами Своєї учениці.

Мешканці селища стали приходити до неї з проханнями чи питаннями, і вона ніколи не відмовляла та розповідала те, що знала. Також вона розповідала історії, які сама і переписувала. Вона їх розповідала дуже простими словами, і складне розуміння ставало з її вуст — мудрими казками чи притчами...

До неї тепер почали часто приходити діти, адже діти дуже люблять казки та чарівні історії! Так її будинок наповнився сміхом та радістю. А вона тепер, могла вчити дітей Законам Любові Аллаха... Нехай, це були не її власні діти, але вони любили її і звали між собою суфійської казкаркою.

Її сусід теж змінився. Він попросив прощення за те, що образив її колись, і навіть запропонував стати йому другою дружиною... Вона відповідала йому ласкаво, сказала, що більше не пам'ятає образ, але минуле не можна повернути та інше життя тепер і в нього, і в неї...

А одного разу в селище прийшли мандрівники з далеких місць і стали питати: де тут живе відома жінка-суфій? Всі дуже здивувалися запитанню і не змогли їм відповісти.

*** * ***

Сталося так, що Майстер послав до неї одного учня-початківця, який був уже сильно не молодий. Він повільно долав шлях серця, бо за все довге життя не траплялося з ним любові земної і тому, його любов до Аллаха не була наповнена живими емоціями. Його старання були, то слухняним виконанням вказівок, то прагненням перемогти свої погані якості... Він досяг багато в розумінні моральних істин, був старанний... Але, він намагався виконувати медитативні тренування, запропоновані Майстром, як лише задані уроки. Серце ж його, не починало співати від Любові до Аллаха... При цьому він знову і знову просив Майстра про нові посвячення, бо щиро хотів стати кращим...

І Майстер одного разу запропонував йому пожити в будинку тієї жінки і повчитися того простого життя, в якому вона все робить лише для Аллаха. Розповів Майстер і про те, що вона була в Нього лише один раз і не шукає нових посвячень. Але при цьому вона, — одна з кращих Його учениць: вона успішно вдосконалює себе як душу, допомагає в цьому іншим і Аллах веде її!

... А те, що сталося далі, було цінним даром Аллаха для тих, хто прагне стати кращим і створюють добро: взаємна любов прикрасила їхнє спільне життя!

Все навколо них було висвітлено присутністю Аллаха, бо вони жили і працювали для Нього!

Притча про варіанти Вчення про Єдину Істину

— Чому існує така різниця у Вченнях про Бога та про Шлях до Нього? Чому навіть серед суфійських учителів є така різниця в тому, чого вони вчать? Що вже говорити про різні релігійні віросповідання різних народів! Адже вони століттями сперечаються і ворогують про те, як треба шанувати Бога! Чому так відбувається?

— Добре, Я відповім вам, але не прямо тепер. Мій близький друг запросив нас відвідати його будинок. Збирайтеся в дорогу!

... Вранці учні та Майстер вирушили в дорогу. Перед ними розстилалася прекрасна долина, вдалині, в блакитному серпанку височіли величні гори. Сонце, що піднялося над їхніми вершинами, осяяло ніжним світлом усе навколо. Дорога, якою йшли Майстер і його учні, була осяяна сонячним промінням настільки красиво, що здавалося, ніби вона з'єднує поверхню планети і сяючий сонячний диск!

Майстер запропонував учням помилуватися цією красою і сфотографувати її величність:

— Ось вона дорога до джерела Світла!

... До вечора вони досягли будинку, де жив друг Майстра. На них чекали прекрасна вечеря та мудрі бесіди.

Після трапези Майстер із учнями вийшли в сад.

Пахощі квітучих дерев, клумби квітів і маленькі фонтанчики, що дзюрчать, — все це створювало середовище блаженної краси і гармонії. Промені заходу сонця пофарбували сад золотим сяйвом. Доріжка, викладена вишуканим візерунком із плоских каменів, була освітлена так красиво, ніби по ній можна було увійти прямо в золото заходу сонця.

Майстер сказав:

— Запам'ятайте і цю картину: ось ще одна дорога, яка теж веде *до джерела світла!*

... Кілька днів вони гостювали в друга Майстра, а потім вирушили у зворотний шлях.

Вже при поверненні до будинку, Майстер знову звернув увагу учнів на чудовий краєвид, що відкрився перед ними. Сонце висвітлювало шлях ніжно і ласкаво, немов вітаючи їхнє повернення додому. Щастя від споглядання краси знову охопило їх усіх!

Майстер запитав:

— Ви ще пам'ятаєте, що запитували Мене про те, чому існують різні віросповідання про Шлях пізнання Єдиного Бога? Потрібно Мені тепер про це ще щось говорити? Чи, може, хтось із вас тепер сам розповість про це?

Учениця Майстра на ім'я Суфі сказала:

— Можна я спробую сказати те, що зрозуміла?

Майстер лагідно посміхнувся:

— Спробуй донести до інших те, що ти зрозуміла!

Суфі заговорила:

— Коли хтось із подвижників наближається до завершення Шляху до Світла, до прямого пізнання Божественного, — він стає зачарований Красою Улюбленого Аллаха! І він хоче всім розповісти про те, як сам пізнав Його Блаженну Любов і, як це можуть зробити також інші! Він описує свій Шлях і все, що допомогло йому в Шляху.

І інший подвижник, теж пізнає Чудове Сяйво Любові Аллаха і описує для людей все, що допомогло саме йому, кожну деталь на Шляху, яка здається йому значущою!

Це так само, як у прекрасних видах сходу сонця, які ми споглядали. Так і виходить: один бачив схід сонця на сході, а інший, захід сонця на заході... В одному випадку шлях йшов до гірських вершин, у іншому, проходив у спокійному спогляданні серед квітучого саду...

Багато хто називає духовний Шлях — дорогою у свій справжній Дім, Дорогою Додому! Бо немає більшого щастя, ніж Злиття з Великим Улюбленим у Його Обителі, де душа знаходить Високе Щастя Єдності, повноту усвідомлення Істини, яка є Аллах!

Всі успішні подвижники та шукачі Істини пізнавали одного й того ж Вселенського Творця — подібно до того, як ми щойно бачили красу і велич одного і того ж Сонця, але трохи по-різному.

Якби послідовники тих, хто пізнав Творця, самі теж бачили і розуміли суть, то й вони побачили б сяючу велич Божественної Любові та Мудрості. Тоді між ними не було б розбіжностей.

Але люди починають сперечатися про напрямки по сторонах світу, яким слід поклонятися,

або про каміння, якими викладені сходи... У таких випадках, суперечки множаться до безкінечності.

— Молодець, Суфі, ти вже навчилася пояснювати складні речі простими прикладами!

— Але ж це Ти показав нам усе це!

— Це показує Бог тисячоліттями. Але кривавий розбрат через відмінності у вірі, що створюються людьми, що живуть у стані ненависті та агресії, відбуваються і донині.

Потрібно вчитися бачити і розрізняти справжнє та хибне у вченнях про пізнання Божественного!

Але будемо пам'ятати при цьому, що Істина завжди сяє Світлом Любові!

Достовірний — будь-який варіант духовного руху, де основою є етична чистота і розвиток себе в якості духовного серця. Це є Шлях Любові, Шлях Серця! Це є Прямий Шлях!

Так, Шлях Серця може мати варіації. Причому, варто знати їх і розумно застосовувати. Кожне з наступних поколінь духовних шукачів може використати досвід своїх попередників і також робити свій власний внесок у скарбницю знань з очищення душі та її наближення до Божественності. Все це сприяє прискоренню просування шукачів Істини за Шляхом Еволюції Вселенської Свідомості!

Притча про Шлях суфія і життя в Обіймах Бога

*«Все, що ти бачиш, смакуєш,
відчуваєш, чуєш, є Я!
Але Я — набагато більше за це!
Я — Безмежний!
Коли ти, будучи у великій любові до Мене,
зникаєш у Моєму Первозданному Спокою, —
ти знову народжуєшся і
стаєш зі Мною — Єдиним!»*

У будинку Майстра, який не відкидає тіней, були учні — юнаки та зрілі чоловіки. Але серед них була лише одна дівчина на ім'я Суфі, яка живе у Майстра змалку.

І ось, одного разу, між учнями зайшла розмова про те, що жінки, звичайно ж, можуть слідувати шляхом суфізму, але ніколи жінці не стати Майстром, який може вчити інших. Суфі трохи засмутилася.

Сам Майстер не був присутній при цій розмові. Він, начебто, не чув їхніх висловлювань.

Але наступного дня Він почав розповідати учням історію про Улюбленицю Аллаха:

«В одному селищі, у звичайнісіньких батьків, народилася незвичайна дівчинка. Коли вона трохи піросла, стало видно, що вона зовсім не схожа ні на своїх батьків, ні на своїх братів та сестер.

Дівчинка мала пророчий дар і легко читала думки інших людей.

Якось, коли в її батька в будинку були гості, дівчинка підійшла до одного з них і сказала:

— Як мені шкода тебе: тобі мусять відрубати руку!

Здивуванню гостей не було меж і вони навіть забули налаяти дівчинку за те, що вона увійшла до кімнати та втрутилася в розмову без дозволу.

Її запитали:

— Що ти таке кажеш?

— Він узяв скриньку з чужими коштовностями, а вдав, що це зробили розбійники.

А гості, що зібралися, якраз обговорювали цю подію.

— Що за дурниці ти кажеш! Проби пробачення негайно! Як ти можеш, так ображати мого поважного гостя! — вигукнув у гніві батько дівчинки.

— Як я можу вибачитись, якщо сказала правду? Скринька закопана в його саду під сливою, з того боку, де сходить сонце!

... Звичайно ж, це вирішили перевірити — і... знайшли скриньку!

Ця історія наробила багато галасу в тому селі.

Після кількох подібних випадків, коли дівчинка на запитання дорослих з легкістю називала імена тих, хто скоїв крадіжку чи обман, коли вона в очі говорила впливовим людям про їхні недобрі думки та наміри, її стали боятися та уникати.

Незабаром, дівчинку навіть почали замикати вдома, щоб вона не створювала батькам зайвих проблем, і лише іноді намагалися використати її особливий дар для своєї вигоди.

Її всі боялися, і майже ніхто не любив.

Підростаючи, дівчинка поступово розуміла, наскільки вона — чужа у своїй сім'ї та у всьому світі, що був навколо...

... Одного разу суфійський Майстер прийшов до цього села та довго розмовляв з дівчинкою.

З того часу вона змінилася і батьки вже не могли натішитися на свою доньку. Вона не втратила своїх здібностей, але більше не створювала проблем для людей довкола. У ній запалилося спокійне та рівне світло сердечної любові, і з кожним днем, це світло розгоралося все яскравіше. Вона допомагала тепер тільки тим, хто просив її про допомогу, і лише іноді попереджала добрих людей про майбутні небажані події...

А про її внутрішнє життя не знав ніхто.

... Коли задумали видати її заміж, вона — раптом категорично відмовилася.

А потім, вона зовсім зникла з дому.

Вона пішла та оселилася на самоті. І лише Аллах був її Коханим! І вона почала складати вірші про свою любов до Нього.

Вона, покохавши недоступні звичайним людям духовні висоти, почала жити самотницею.

Зачарована Божественним, вона була не самотня у своїй самотності, її Коханий завжди був поруч з нею!

Вона пізнала, що життя душі може бути подібно до... плавного танцю в Обіймах Бога.

Вона пізнала, як прекрасно жити в екстазі Злиття з Улюбленим або в ніжному спокої Розчиненості в Ньому.

Адже тоді, тілесне вмістище душі заповнюється Його Любов'ю і Світлом так повно, що для колишнього "я", там більше немає місця!

Коли життя душі досягає цієї межі, то Божественне Світло починає струмувати крізь тіло такого подвижника.

Ось її слова, якими вона виражала те, що відчувала. Але тільки духовним серцем, слухаючи слова, можна осягнути Того, Хто — за ними.

О, Мій Улюблений!
Я дивлюся на тебе —
І не можу надивитись!

О, Мій Улюблений!
Я цілую Твої Уста
І п'ю нектар Твого Блаженства!

О, Мій Улюблений!
Я дихаю тобою —
І ніби літаю на крилах щастя!

О, Мій Улюблений!
Я тремчу у Полум'ї Твоєї Любові
І пливу в Річці Твого Світла!

О, Мій Улюблений!
Я обіймаю тебе —
І не можу охопити Твою Безмежність!

О, Мій Улюблений!
Я хочу віддати Тобі всю себе.
І наповнююсь Тобою!

О, Мій Улюблений!
Ти цілуєш мене —

І я забуваю про себе в Твоєму Блаженстві!

**О, Мій Улюблений!
Ти обіймаєш мене
І я зникаю в Твоїх обіймах!**

**О, Мій Улюблений!
Ти вбираєш мене в Себе
І я поринаю в Глибини Твого Спокою!**

**О, Мій Улюблений!
Наші серця злилися в Океані Твого Вогню.
І живуть, як Єдине Серце!»**

Здивовані цією розповіддю учні, засоромлені своїми вчорашніми розмовами, запитали Майстра:

— Чиї слова? Ти розповідаєш нам вигадану історію для розуміння нашого зарозумілості, або ж така жінка-суфій жила насправді?

— Невже вам обов'язково треба побачити, щоб упевнитись? Що ж, у вас є така нагода. Її звать Сулія. Вона просила Мене надіслати когось із учнів за книгою, яку записала зі слів свого не втіленого зараз у тіло Вчителя — Гранд-Майстра суфізму.

*** * ***

Наступного дня учні, що побажали того, вирушили в подорож, щоб повчитися у жінки-суфія на ім'я Сулія. Суфі теж була серед них.

Шлях був неблизький.

По дорозі в ті краї, учні розпитували про жінку-суфію у шейхів і мюридів, але дізнавалися не-

багато: лише те, що вона живе відокремленим життям, що іноді до неї приходять люди за порадами та ціленням від хвороб.

Коли вони ввійшли в одне селище і стали запитувати, як знайти дорогу до будинку Сулії, що стоїть у великому віддаленні від села, місцева жителька сказала їм:

— Навіщо ви шукаєте цю жінку? Вона не має чоловіка та дітей і живе зовсім одна. Що може розуміти в житті самотня жінка? Напевно, вона не надто щаслива: не склалася її доля, обставини її життя, мабуть, не були вдалими.

Ви, на вигляд, здорові. Зазвичай, до неї приходять хворі і вона може цілювати їх від хвороб.

Вона збирає цілющі трави та готує ліки. Чи ви всі зібралися стати лікарями?

... Але, все-таки, дивуючись, жінка вивела їх на стежку, що веде до будинку Сулії.

Сулія радісно вітала їх:

— Як я вам рада, друзі! Це дуже добре, що ви прийшли до мене!

... Вони обідали. У дивовижній гармонії її будинку звичайні дії здавалися священними. Сулія пригостила дуже простою та скромною їжею, яка була у неї: мед, горіхи, сушені фрукти.

Учні принесли з собою всілякі частування, яких накупили, але саме найпростіша їжа Сулії була чарівно смачною!

Коли вони відпочили та зібралися біля вогнища, Сулія почала розповідати їм про книгу:

— Мій Гранд-Майстер продиктував мені книгу про Шлях суфія. Я передам її вашому Майстрові через вас. Колись, у моєму дитинстві, ваш Майстер дуже допоміг мені! Я знаю, що Він — Великий

Вчитель! І Він зуміє використати та зберегти ті знання, які тепер подаровані людям від Того, Хто протягом століть підтримує чистоту та мудрість суфійського вчення.

Сулія дала книгу гостям.

Учні дбайливо передавали її по колу та читали вголос: кожен наступний стільки, скільки відчував внутрішнім бажанням.

«Перший ступінь сходження душі на Шлях — це любов до всього, що існує в Творінні Аллаха.

Хто зважиться на Шлях, нехай стане братом чи сестрою кожному дереву, що росте на землі, кожній пташці, що співає в гілках або летить у небесному просторі, кожній ящірці, що снує в пісках пустелі, кожній квітці, що розпускається в саду!

Кожне живе створіння Аллаха починає мати значення в житті таких подвижників, як велике чудо, створене Аллахом для його власного і нашого вдосконалення!

Кожна людина, відтоді бачиться вже не просто, як родич чи чужий, друг чи сторонній, а як дитя Творця!»

«Хто нікому не бажає зла та не чинить недобрих справ: — гідний піднятися над суєтою потреб і бажань і прямувати до Світла!

Але кожен, хто завдає навмисної шкоди іншим істотам, завдає рани самому Всевишньому, Який малою частиною Себе, присутній у кожному Своєму Творінні!

Зрозумівши це, суфій нікому не завдає зла — ні ділом, ні словом, ні навіть думкою!»

«Приймайте дари з вдячністю!

І нехай подяка ваша не буде лише словами на устах, але буде піснею любові ваших сердець!

Давайте дари — теж від серця!

Якщо вашої любові немає в тому, що ви даруєте, то марний і сам дар!

Будь-який камінь у пустелі — цінніший, ніж дар, котрий не наповнений любов'ю!»

«Допомагайте іншим так, щоб вони не відчували себе боржниками вашими!

Будьте вдячні Аллаху за ту можливість, яку Він вам дарує!

Будьте вдячні і тим, кому даруєте — за дану вам можливість проявити любов! Адже, якби вони не погодилися прийняти вашу допомогу, — ви не здобули б нових умінь у даруванні добра!

Потрібно вчитися бути вдячними кожній людині за ті уроки мудрості, які вона мимоволі, чи по власній волі — несе у ваше життя. А також, бути вдячними Аллаху за всі події, що кожен день наповнюють ваші життя цими знаннями!»

«Краса може навчити душі дуже багато чого! Бо краса — це сполучення із світу, видимого очима тіла, — у світ Божественний, що сприймається лише сердечною любов'ю.

Благословенні ті, хто творить справжню красу! Вони допомагають Світлу Аллаха бути побаченими тими, хто раніше були до Нього сліпі!»

«Людина довго повинна зростати душею — перш, ніж вона стає гідною Свободи.

Тільки вона сама — робить себе рабом чи вільною!

Поки людина є рабом своїх емоцій та бажань — вона може лише мріяти про Свободу.

Свобода буває зовнішня та внутрішня.

Внутрішня свобода набагато важливіша для душі, ніж зовнішня свобода.

Коли людина знаходить внутрішню свободу у всій повноті, то зовнішнє більше не впливає негативно на неї. Тоді вона воістину ВІЛЬНА!

Інші люди не можуть обмежити свободу такої людини.

Свобода внутрішня — починається у тиші серця духовного. Поки людина не вільна від натовпу думок і хвилюючого моря емоцій, куди б вона не пішла, усі ці його мучителі будуть при ній.

Тільки коли, розум замовк і в серці — тиша, з'являється можливість здобути Свободу!

Свобода необхідна, в тому числі, щоб розправити крила душі у Світлі!

Коли людина стає настільки сильною, що може здобути свободу від себе колишнього — себе, як нікчемного раба своєї долі та обставин, бажань і пристрастей, і головне, коли вона стає дійсно люблячою, — тільки тоді вона може почати пізнавати Божественного Себе!»

«Тиша, яка шириться у серці духовному, — не пуста! Воно наповнюється Любов'ю! У ньому можна відчувати Аллаха — і тоді усвідомлює душа Його Безмежність!

Смерть низького "я" — не кінець, а початок іншого життя душі.

Річка, впадаючи в Океан, не вмирає, а лише починає своє нове життя в Єдності з Океаном!»

«Розчиняться у Любові — що може бути прекраснішим?!

Про Велике Поєднання буде сьогодні слово Моє.

Коли серце суфія затоплене любов'ю до Всемогутнього та Люблячого, то мале серце може пізнати Поєднання з Великим Серцем!

Мала любов, пізнавши Любов Велику, — забуває колишню крихтіть свою і знаходить Всеосаяжність і Спокій Аллаха!

Як річка повинна здатися океану, коли, втрапивши свої береги і стримуючи свій біг, вона тоне в його водах, — так і душа повинна втратити оболонки, що обмежують її, — та навчитися розчинятися в Любові Аллаха!

Так само і прибережний пісок покоряється океанському припливу і дозволяє затопити себе ніжними хвилями. І ось, — це вже не берег, а дно океану, яке простягається до найбільших глибин!

Подібно до цього і суфій: — він повинен дозволити Величі Аллаха поглинути окремість себе-душі!

Яким же прекрасним є той, хто зумів віддати себе у владу Аллаха та прямує — усередині Нього — до пізнання Його Безмежності!»

«Чоловіки та жінки, які шанують Аллаха, — що ви робите, щоб явити Йому свою відданість?

Чи потрібні Йому ваші вихвалання?

Чи потребує Він ваших молитов і матеріальних підношень?

Чи це ви — у своїй слабкості та наївності — шукаєте, як би наблизитися до Нього, несучи пожертвування до храмів і просячи милості для себе?

Є лише один дар, який насолоджує Всемогутнього: — це дар від душі, який іменують СЕРДЕЧНОЮ ЛЮБОВ'Ю!

І мало для цього — лише слів з уст ваших!

І продумай: які дії твого сьогоднішнього дня потішать Всемогутнього?»

«Нехай сьогодні, — про серце буде слово Моє. Не про те серце, що б'ється в грудях і жене кров по тілу твоєму, але про те серце, що має стати домівкою для Всемогутнього. То серце духовне, серце душі!

Чи знаєш ти своє серце духовне?

Чи вмієш зодягтися в мовчання душі, поринувши в його тишу?

Чи чуєш ти у тиші його Голос, Того, Хто хоче сказати тобі про Свою Любов?

Він завжди тут! Він там, де твоє тіло, там, де твоє серце, там, де мільярди зірок сяють у вічному просторі Світобудови!

Під усім, незримий, Він завжди перебуває!

І той, хто відкриє Йому своє велике серце, зможе бачити Його!

Нехай покине душа всі оболонки свої грубі та порочні, забруднені гріхами колишнього життя!

Нехай очиститься душа від усякого пороку та стане чиста і прозора!

І тоді вона, перед Улюбленим і Другом своїм — не засоромиться!»

«Тіла людські — нехай стануть немов чаші, в які налите Світло Життя Всестворюючого!

Чия ж вина, якщо чаша твоя брудна?

Якщо ж Бог став жити в твоєму серці — зберігай цей Світільник, не дозволяючи вітрам життя його задуті, не даючи потокам злоби людської його загасити!

Якщо людина завжди зберігає Вогонь Любові Бога в своєму серці, то перетворюється все його життя!

Немов нова зірка запалюється у Світобудові і потрібно дозволити Світлу Аллаха сяяти з неї у всій повноті та силі!»

«Аллах любить усіх Своїх дітей!

Сонце однаково пестить могутні дерева та маленькі квіти.

Дощ не робить відмінності, коли дарує живильну вологу, між виноградником — і маленькими травинками.

Той, хто приймає Любов Аллаха, як їжу для зростання та дозрівання душі, той, згодом, може принести прекрасні плоди!»

«Любов Аллаха подібна до світла сонця: — той, хто дивиться на нього, — бачить його джерело, той же, хто не дивиться, — не бачить.

Не прозріла духовно людина не знає причин того, що відбувається. Не бачить Того, Хто дає всьому життя.

Той же, хто наблизився до Аллаха впритул, згорає в Його Любові, стаючи Ним!

Бо Там немає місця для двох!

Так людина стає Частиною Сяючого джерела життя!»

«Божественна Мудрість подібна до води.

Хтось із радістю та вдячністю приймає її. А хтось уникає її чистих і живильних потоків.

Досягаючи Творця всього суцього в Його Всесвітній Обителі душа, як річка, яка влилася в океан, віддає йому все цінне, що накопичила за багато життів. І вона отримує, натомість, всю повноту Мудрості, Любові та Силу Океану!

Так поповнюється Океан — Велике Єдине Ми!»

«Уся любов, яка живить тебе зовні, лише тимчасово вгамовує спрагу душі. Адже — з плином часу — ти забажаєш знову!

Твоя жага любові вгамується лише у Великому Джерелі, вхід до Якого — у твоєму серці духовному!

Тільки там — душа може злитися з любов'ю Аллаха!»

«Вище Божественне Я мешкає у світі Великої Тиші.

Мовчання вуст — не дає можливості доторкнутися до Нього. Але лише мовчання розуму розкриває Безкінечність Тиші Аллаха!

Думки Його тоді набувають звучання і стають словами на твоїх устах.

Його Тиша обіймає спокоєм твоє серце.

О, який прекрасний Він, Який перебуває у всьому! Побач Його багаточисленні Лики в світі, де ти живеш, і світ засяє Любов'ю та Світлом!»

**«За всією красою світу, яку Творець створив,
сяє Він Сам — Первинна Краса!**

**Його Тиша не має меж — але в ній звучить
Його Голос!**

**Його погляд — всюди! Його люблячі Очі —
бачать тебе завжди!**

Кожну твою думку чути Йому!

**Не намагайся приховати що-небудь від Коха-
ного, бо для Нього не існує таємниць!**

**У серці духовному твоїм — Двері у світ Улю-
бленого твого!**

**Коли серце твоє чисте, Коханий не кидає йо-
го!**

**Очисти ж храм серця свого, щоб Аллах диви-
вся з нього у світ Свого Творіння!»**

**... Вони довго сиділи мовчки. Тиша була на-
повнена Присутністю невітленого Гранд-Майстра.**

Потім Сулія передала книгу Суфі:

**— Візьми її, дівчинко моя! Прийде час тобі
виконати все це!**

**— Розкажи нам ще трохи про Себе, про Твій
Шлях — попросили учні.**

**— Вам же ваш Майстер і так майже все про
мене розповів!**

**Не за одне життя я виконала цей Шлях. А при
останньому втіленні все було вже дуже просто:**

**Спочатку жила на землі дівчинка, яка відчу-
вала себе чужою в цьому світі: серед людей, яких
займала лише зовнішня метушня життя...**

**Потім ваш Майстер відкрив мені життя у Сві-
тлі Любові та навчив, як бачити та чути Того Нев-
тіленого, Хто був моїм Вчителем у кількох мину-**

лих життях. Я тоді знову знайшла мого Гранд-Майстра!

З того моменту моє життя було наповнене любов'ю до Нього.

При перших таких зустрічах — кожний дотик розвинених Свідомостей дарує обом надвелике щастя!

Потім — Злиття переривається лише для того, щоб знову та знову сказати один одному про любов — і потім знову втратити себе в Обіймах Коханого!

Як закохані роз'єднують уста лише для того, щоб знову поєднати їх у поцілунку, — так і душа знову та знову шукає З'єднання, щоб випробувати екстаз Злиття!

Це — найприємніший етап Шляху: коли ніби все довкола дарує Блаженство Сполученості з Божественним!

Тіло тоді, немов кружляє в прозорому Вогні Аллаха! Але Вогонь цей не обпалює, бо Він майже співпадає з вогнем власної любові.

Але тільки тоді, душа знаходить повне щастя, коли вона поринула в Глибини Всемогутнього, і навіть спогад про свою окремість покидає її.

Я прохала: «О Аллах, що сяє в моєму серці! Візьми все тіло моє — та використовуй його для того, щоб це вмістилище Твоє дозволило Любові Твоїй виявлятися та сяяти в Творіннях Твоїх!

Нехай Твої Очі дивляться крізь нього на цей світ! І нехай Уста Твої через тіло моє говорять людям те, що Ти забажаєш!

Так і проходило моє життя.

Якось Гранд-Майстер розповів, що колись Він написав книгу про Шлях суфія, але вона не

збереглася на папері для людей. І тепер ці думки та вислови про Істину просять знову та знову знайти одяг зі слів і лягти рівними рядками на папір.

Я побачила Його, хто сидить над книгою та пише ці слова. Він був за столом, і промені сонця падали на книгу. Вона світилася! Рядки під Його рукою лягали на сторінки, і Аллах був у Ньому, і Слова Аллаха ставали зримими.

Я тоді взяла перо та папір і почала переписувати цю Його Книгу.

Ось, зараз, я передаю вам цю головну працю свого життя. Збережіть її не тільки як слова, записані на папері, але як Шлях Серця, який належить зробити кожному з вас!

... І тоді Сулія замовкла та продовжувала Своє оповідання вже без слів.

Вони сиділи в тиші. Кожен сприйняв те, що міг сприйняти з нескінченного Джерела Мудрості, яке звуть ім'ям Сулія:

“Я відчуваю кожного з вас, як відчуває Аллах!

Я знаю і те про вас, що ще приховано від вас самих, бо Його Любов відкрила Мені всі таємниці.

Голі ви, як душі, переді Мною!

Я знаю ваше минуле, всі ваші тяготи та смуток!

Я знаю ваші звершення та ваші бажання!

Навіть найпотаємніші ваші думки — не приховані від Мене!

Аллах живе в Мені та сяє полум'ям крізь моє серце, дивиться крізь очі Мої! Мої уста вимовляють Його Слова!

Ми не розлучаємося вже так давно, що я забула про можливість бути окремо!

Я є Та, Яка залишила “себе”, і тому тепер тут живе лише Аллах!

Мої думки сповнює Його Мудрість!

Мої руки пов'язані з Його Силою! А серце — злите з Безмежним Океаном Його Любові, Який не має кордонів у всесвіті!

Я віддала Йому Своє життя без залишку, — і натомість, отримала Його Життя в Мені!

Я, ніби бездонна Чаша, яка сповнена Любов'ю Аллаха, щоб ви випили!

І ніколи не спорожніє вона! Я хочу піднести її до губ кожного, хто зажадає!

Я — мов Лампа, в якій горить нескінченне за розмірами Ніжне Полум'я Його, щоб і ваші світильники могли бути запалені від Нього!

Кожен має знайти Аллаха в собі! Несіть у своїх серцях Полум'я Його любові! Нехай серце буде наповнене Полум'ям Любові Аллаха!

Я, одна із тих, хто збагнув Його Безмежність!

Ми всі в Ньому рівні та взаємно злиті!

Пізнання Його Любові чекає на кожного із вас!»

... Через кілька днів, коли учні йшли додому, вони згадували Велич Тієї, з якою спілкувалися.

Вони пам'ятали, як Всевишній усміхався її усмішкою та дивився на неї очима, як Океан Його Любові виливався з її духовного серця, як Руки її служать Йому в кожному діянні! І, як їхнє єдине Світло оточувало їх з усіх боків.

Література

1. Антонов В.В. (ред.) — Духовне серце: Шлях до Творця (вірші-медитації від Бога та про Шлях до Бога). "New Atlanteans", Bancroft, 2007.

2. Антонов В.В. (ред.) — Духовна робота з дітьми. "New Atlanteans", Bancroft, 2007.

3. Антонов В.В. — Як пізнається Бог. Автобіографія вченого, який вивчав Бога. "New Atlanteans", Bancroft, 2007.

4. Антонов В.В. (ред.) — Як пізнається Бог. Книга 2. Автобіографії учнів Бога. "New Atlanteans", Bancroft, 2007.

5. Антонов В.В. — Духовне серце — Релігія Єдності. "New Atlanteans", Bancroft, 2008.

6. Антонов В.В. (ред.) — Класика духовної філософії та сучасність. «New Atlanteans», Bancroft, 2007.

7. Антонов В.В. — Екопсихологія. «New Atlanteans», Bancroft, 2007.

8. Антонов В.В. (ред.) — Лісові лекції про Вищу Йо-ге. "New Atlanteans", Bancroft, 2008.

9. Антонов В.В. — Анатомія Бога. "New Atlanteans", Bancroft, 2010.

10. Антонов В.В. — Життя для Бога. "New Atlanteans", Bancroft, 2010.

11. Зубкова А.Б. — Добриня — Билини. "New Atlanteans", Bancroft, 2007.

12. Зубкова А.Б. — Казка про царівну Несміяну та Івана. "New Atlanteans", Bancroft, 2007.

13. Зубкова А.Б. — Діалоги з Піфагором. «New Atlanteans», Vancroft, 2008.
14. Зубкова А.Б. — Книга Народжених у Світлі. Одкровення Божественних Атлантів. "New Atlanteans", Vancroft, 2008.
15. Зубкова А.Б. — Божественні Притчі. "New Atlanteans", Vancroft, 2008.
16. Зубкова А.Б. — Притчі Лао-Цзи. "New Atlanteans", Vancroft, 2012.
17. Зубкова А.Б. — Притчі про старця Зосиму. "New Atlanteans", Vancroft, 2012.
18. Теплий А.В. — Книга Воїна Духа. "New Atlanteans", Vancroft, 2008.